

Asia: VN/6566/2022

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettävistä kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2023

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausuntonne kunnan ja kuntayhtymän raportoinnin kokonaisuudesta ja siihen liittyvästä valtiovarainministeriön asetuksesta (liitteet 1 ja 2)

Raportoitavien tietojen tulisi olla mahdollisimman pysyviä vuodesta toiseen muutoskustannusten minimoimiseksi. Kaupungin tiedonantotaakkaa ei tule lisätä ilman erittäin vahvoja perusteita. Kaikki muutokset aiheuttavat muutoskustannuksia joko työ- tai tietojärjestelmäkustannusten muodossa.

Laskelmamme mukaan kaupunki toimittaa vuosittain 126 raportointikokonaisuutta Valtiokonttoriin, joista esim. palveluluokkakohtainen raportti sisältää yli 30 000 tarkastettavaa pakollista kenttää. Vuosittain näiden raporttien tarkastamiseen, täsmäyttämiseen sekä lähettämiseen käytetään n. 190-200 htp. Tuotannossa olevien raportoinnin kustannusten lisäksi kaupungille aiheutuu vuosittain asetuksella säädettävien muutosten määrittely-, testaus- ja toteutustyöstä järjestelmä- ja henkilöstökustannuksia.

2. Lausuntonne kunnan ja kuntayhtymän palveluluokituksesta ja siihen esitetyistä muutoksista (liite 4)

Raportoinnin muutokset aiheuttavat lisätyötä sekä tietojärjestelmäkustannuksia. Muutokset vaativat uusien laskentatunnisteiden määrittelyä, kirjauskäytäntöjen määrittelyä sekä kustannusten kohdentamiseen liittyviä sääntöjä raportoinnissa. Pienien kokonaisuuksien raportoinnin lisääminen ei ole mielekästä, Helsingillä on käytössä jo n. 1,5 miljoonaa seurantakohtetta, nämä muutokset vain lisäävät niitä entisestään sekä heikentävä tiedon laatua, sillä kulujen kirjaaminen kovin pieniin kokonaisuuksiin on työlästä ja esim. henkilöstökulujen osalta osittain lähes mahdotonta esim. henkilö saattaa tehdä työtä jonka kustannukset pitäisi kohdistaa useampaan palveluluokkaan.

Kunnilla ei ole yleistä järjestämisvastuuta työterveyshuollosta enää vuonna 2023. Jos työterveyden palveluluokka (2537) säilytetään, on määrittelyä selkeytettävä siten, että kaikki kunnat ymmärtävät samalla tavalla mitä palveluluokalle kirjataan. KKYTT raportilla on vielä erittelynä työterveyshuollon kustannukset. Ehdotamme, että erittely lisätään esim. KKNR raportin tilierittelyihin vrt. luontoisedut, jolloin erillistä tiedon syöttöä KKYTT raportille ei tarvita.

Ehdotettu lisättävä uusi palveluluokka kulttuurifestivaalit ja tapahtumat (3905) on ongelmallinen mm. avustuksen osalta, liittyen myös koko tapahtuman määritelmän ongelmallisuuteen.

Vain toistuvista tapahtumista ja festivaaleista tiedon kerääminen ei anna Helsingin kannalta mielekästä kuvaa kaupungin tapahtumallisuudesta. Tapahtumallisuuden lisääminen ja kehittäminen on yksi Helsingin pitkäaikaisista strategisista tavoitteista ja tapahtumallisuutta koskevan tiedon keräämistä on kehitetty ja kehitetään. Pelkästään toistuvista tapahtumista ja festivaaleista tiedon kerääminen olisi päällekkäistä ja erikseen tehtävää, sillä pelkkä tämän tasoinen ei riitä Helsingin tarpeisiin eikä palvele sen intressejä.

Huomattavin Helsingin kaupungin kulttuuripalveluiden rahallinen panostus kulttuurifestivaaleihin ja –tapahtumiin toteutuu avustusten kautta. Avustuksissa ei kerätä tietoa rajauksella, joka koskisi vain toistuvia tapahtumia ja festivaaleja. Juuri toistuvien tapahtumien erottelu ja erillinen tiliöinti vaatisi käsityötä (esim. 1102 hakemuksen joukosta vuonna 2021) prosesseissa, joissa nimenomaisesti on pyritty automaatioon (jatkossa tiliöntien synnyttäminen suoraan hakijan syöttämistä tiedoista). Tapahtumien määrittely ylipäätään erottuvaksi muun muotoisesta yleisölle avoimesta kulttuuritoiminnasta on vaikeaa. Näin varsinkin silloin kun variaatiota toiminnan muodoissa, sisällöissä, järjestäjissä ja paikoissa on paljon, kuten Helsingissä.

Jotta tietoa voitaisiin ylipäätään kerätä tapahtumista, sisältäen myös kerta- ja vielä vakiintumattomat tapahtumat, tulisi tapahtuma kuitenkin määritellä. Ehdotamme, että määritelmää tarkennetaan rajauksella, jossa tapahtuma tai festivaali sisältää useampia eri ohjelmanumeroita ja/tai –sisältöjä.

Esityksessä ehdotetaan, että kuntien kulttuurifestivaaleille ja -tapahtumille myöntämiin avustuksiin ei laskettaisi yleisavustuksia, jotka myönnetään tapahtumia järjestäville organisaatioille. Helsingin tapauksessa tämä kuitenkin jättäisi seurannan ulkopuolelle noin 20 vakiintunutta festivaalia ja tapahtumaa, mukaan luettuna suurimmat tuetut tapahtumat, ja ainakin 500 000 euron tuet. Jotkut toimijat järjestävät tapahtumia ja festivaaleja muun kausiohjelman lisäksi, jolloin juuri näihin kohdistuvaa osuutta on vaikea arvioida. Ehdotamme kuitenkin, että avustukset organisaatioille, joiden pääasiallinen toiminta kohdistuu festivaalien ja tapahtumien järjestämiseen, sisällytettäisiin seurantaan. Jos yleisavustuksilla tuetuja tapahtumia ja festivaaleja ei sisällytetä seurantaan, olisi tällaisella rajauksella tuotetun tiedon käyttökelpoisuutta ja siten luokan perustamista syytä harkita vakavasti.

Jos kulttuurifestivaalien ja -tapahtumien määritelmää ei voida muuttaa sisältämään myös kertaluonteisia ja vielä vakiintumattomia tapahtumia, näemme, että luokka on syytä jättää perustamatta.

Ehdottamamme tarkennuksia määritelmään kulttuurifestivaalille ja –tapahtumalle:

- Tapahtuma tai festivaali on nimetty ja sitä markkinoidaan ja viestitään tapahtumana tai festivaalina.

- Tapahtumalla on yhtenäinen lippuhinnasto ja -käytännöt.
- Tapahtuma tai festivaali tapahtuu rajatun tiiviin ajanjakson sisällä.
- Tapahtuma-alue tai tapahtumapaikat on selkeästi ilmaistu.
- Tapahtuma tai festivaali sisältää useampia eri ohjelmanumeroita ja/tai –sisältöjä. Yleisö voi valikoida ohjelmaa ja yleisö voi vaihtua ohjelman välissä.
- Tapahtuma tai festivaali on kokoluokaltaan suurempi kuin saman alan yksittäinen esitys, konsertti, näyttely tms.

Ympäristösuojelun palveluluokissa ehdotamme säilytettäväksi nykyiset palveluluokat.

Vastustamme Harrastamisen Suomen mallin (3950) tiedonkeruun toteuttamista omana palveluluokkana ja kannatamme Kuntaliiton lausunnossa esitettyä ratkaisua tähän palveluluokkaan liittyen.

3. Lausuntonne eri raportointikokonaisuuksien tietosisältöihin esitetyistä muutoksista ja uusista tietosisällöistä (liitteet 3, 5 ja 6 sekä taulukkomallit)

Taulukkomallissa KKTPA on uusi välilehti k-t151 Arvio opetustoimen toteutuneista kustannuksista. Tämä on virheellisesti liitteessä kolme mainittu välilehtenä k-t13. Koska kirjanpito ei ole ihan lopullinen raportointihetkellä, arviotietojen manuaalinen kerääminen raportille lisää työtä kesken tilinpäätöksen kiireissä. Mitä tarkoitusta varten arvio kerätään ja onko sen sisältämä tieto riittävän luotettavaa raportointitarvetta varten?

Lisäksi KKTPA tuloslaskelmassa ei enää kerätä sisäisiä eriä. Onko virhe vai onko muutos tehty tarkoituksella?

Kommentit liitteeseen 6 sisältyvät edelliseen kohtaan 2.

KKLMY raportin toimittaminen Valtiokonttoriin vaatii paljon manuaalista työtä. Tämän lisäksi nämä yksiköt pitäisi lisätä TOLT taulukkoon, vaikka näillä yksiköillä ei ole olemassa mitään erittelevää tunnusta järjestelmissä vaan laskelmat koostetaan tilinpäätöstäkin varten erillislaskelmina Excelissä.

Eriyttämisvelvollisuudesta olisi pitänyt saada nykyistä tarkempia ohjeita. Ohjeiden puutteellisuus on vaikeuttanut eriytettyjen laskelmien laatimista myös tilinpäätöksessä. Eriytettyjen tuloslaskelmien yhdistäminen automaattiseen raportointiin vaatii paljon manuaalista työtä sekä muutoksia toteutettuun raportointijärjestelmään, aiheuttaen jälleen lisäkustannuksia kunnille.

4. Lausuntonne tekniisiin määritteisiin ja pakollisuuksiin esitetyistä muutoksista (liite 3 sekä taulukkomallit)

Kannatamme ehdotusta investointien sektorierittelyn poistamisesta palveluluokkaraportoinnissa.

KLTR ja KLTPA rahoituslaskelmassa rivit Oman pääoman muutokset ja Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset eivät ole enää pakollisia raportoitavia kenttiä. Onko tämä virhe? Nythän oli muutos vuoden 2022 taksonomiassa, jossa nämä juuri tulivat pakollisiksi ja näiden erien lisäykset ja vähennykset jäivät vapaaehtoisiksi kentiksi.

Sillanpää Maria
Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia - Talouden ohjaus